Woensdag 24 Mei 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4214

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Tweede phase begonnen in Italië.

Churchill: „Wij hebben grote hoop dat Rome gespaard zal blijven".

5000 Vliegtuigen hebben hedenmorgen Berlijn, Wenen en Parijs aangevallen.

230 Ton bommen op Wotje in de Marshall-groep.

EEN TRIEST LUSTRUM VOOR DE AS.

William Smith White seint uit London:

De Duitsers hadden een vreugdeloze herdenking van het eerste lustrum van de militaire alliantie van de as, terwijl nazie-commentators duidelijk hun somberheid te kennen gaven over de vooruitzichten van de invasie. In een boodschap aan Mussolini zeide Hitler: „Ik wil mijn onschokbaar geloof tot uiting brengen, dat niettegenstaande alle moeilijkheden welke zullen moeten worden overwonnen, aan het eind van deze strijd de driemogendheden de overwinning zullen behalen."

Intussen worden de voorbereidingen tot de invasie in Groot Britannië voortgezet. Nog meer passagiersdiensten zijn door de spoorwegen afgelast. Zes expres-treinen werden binnen een periode van 12 uur uit de dienst genomen en de menigte kon slechts de mededeling op borden in de stations lezen. De invasie werd zelfs genoemd in het Lagerhuis, hoewel in de gereserveerde taal van de ambtenarij.

Toen hem gevraagd werd omtrent de kleren welke zullen moeten [illegible] ten, die uit de dienst ontslagen worden, antwoordde de Secretaris van Oorlog Crigg, dat al dergelijke quaesties beraamd zijn „overeenkomstig de voorbereidingen voor toekomstige verrichtingen welke thans op het punt staan te beginnen."

In het Kanaal zelf meldden de Duitsers weer twee aanvallen op Duitse schepen door Britse motortorpedoboten. De nazies gaan voort practisch elke nacht verkenningsvluchten uit te voeren boven de Britse kustgebieden, doch de felheid van de Britse luchtverdediging werd weerspiegeld door het verlies van 6 Duitse vliegtuigen tijdens de nacht. (Londen, (AP) 23.5)

ZES ZONES VOOR DE ITALIAANSE PATRIOTTEN.

Het gehele deel van Italië dat door de Duitsers bezet is is verdeeld in zes operatiezones voor het verzet van de Italiaanse patriotten.

In een gezamenlijke oproep van het Geallieerde en Italiaanse commando werden zij aangespoord om zich „voor te bereiden op de dag van actie" wanneer de order zal worden gegeven. Volgens de uitzending uit Napels hebben vertegenwoordigers van het Geallieerde commando in Italië en Premier Maarschalk Pietro Badoglio een „nieuw commando" gevormd voor zulk een verzet achter het front. De zes zones, waarvan vijf in Midden-Italië liggen, werden als volgt vastgesteld:

1) Een „niemandsland" dat al het gebied vlak achter de frontlinie der Geallieerden omvat. Er wordt geen georganiseerd verzet van de Italiaanse patriotten in deze zone verwacht.

2) Een gebied omvattende het gebied van Rome. Speciale instructies voor deze zone zullen op de juiste tijd gegeven worden.

3) De kustgebieden van de Tiber tot de Arno aan de Italiaanse Westkust

4) De Centrale bergstreken van de Apennijnen

5) De kustgebieden langs de Adriatische Zee van Pescara tot de rivier de Rubicon

6) De gehele zone van Noord-Italië voorbij een lijn van Pisa tot Rimini.

De radio zeide: „Het is duidelijk, dat de taken, welke den patriotten zijn toegewezen in dat deel van Italië dat nog door den vijand bezet is, variëert naargelang de nabijheid van het pad van naderende actie". De zones werden gedefiniëerd om „er zeker van te zijn, dat de instructies uit het Hoofdkwartier van Generaal Sir Harold Alexander volledig zullen worden uitgevoerd. Deze zones zijn zodanig gevormd dat de bevolking in elk ervan in staat zal zijn bepaalde instructies te ontvangen" (New York, (AP) 23.5).

ALGEMEEN OFFENSIEF.

De Duitse correspondent Reinhardt Albrecht aan het Italiaanse front heeft volgens de Duitse radio verklaard: „Een algemeen offensief tegen alle Duitse fronten in Italië werd gisteren ingezet met ongekende hevigheid". Hij zeide, dat de Geallieerden voor Terracina tot staan werden gebracht, terwijl gevechten om Fondi en Pontecorvo nog voortduren (Londen, (AP) 23.5).

DE AANVAL OP HET STRANDHOOFD.

Daniel de Luce seint Dinsdag van het strandhoofd van Anzio in Italië:

Noordamerikaanse tanks en soldaten sloegen toe op de Duitse linie, welke de Via Appia naar Rome beschermt en in rook gehuld was in de grootste Geallieerde aanval van het strandhoofd uit sedert de Geallieerden er op 22 Januari aan land kwamen. Onder het oog van Luitenant Generaal Mark Clark die hier een commando-post gevestigd heeft begonnen duizenden ervaren Noordamerikaanse infanteristen en honderden pantservoertuigen de aanval om 6.30 uur nadat het opgehoopte geschut een half uur lang gevuurd had en lichte bommenwerpers springstoffen deden neerregenen op de voorste vijandelijke stellingen. Gesteund door het vuur van Noordamerikaanse oorlogsschepen voor de kust stormden Britse Tommies de Duitse stellingen binnen langs de Moletta-kreek in een gelijktijdige actie aan de Noordoostelijke rand van het strandhoofd. Deze aanval had de vijand elke nacht verwacht sedert Generaal Sir Harold Alexander het offensief in het Zuiden op 11 Mei opende. Het vijfde leger sloeg een uur na zonsopgang toe in de richting van Cisterna — 2275 meter ver — en de Alban-heuvels er vlak achter.

Na in de afgelopen maand speciaal met de tanks geoefend te hebben zwermden de Noordamerikanen over het vlakke groene niemandsland in het spoor der Shermantanks welker kanonnen op korte afstand vuurden in de Duitse holen. Een brede gordel van mijnen beschermde de toegangswegen naar de vijandelijke sterktepunten. De Duitsers hadden op zijn minst drie defensielinies gegraven ten Zuiden van Costerna. Niettegenstaande de verspreide wolken en de laaghangende mist samen met de rook van de kanonnen en chemische machines om het zicht te beperken tot minder dan anderhalve kilometer kwamen de Geallieerde vliegtuigen op geringe hoogte aanzetten om den ingegraven vijand te bombarderen.

(Uit Napels wordt gemeld, dat tussen de 500 en 750 zware bommenwerpers de militaire doelen bestookten binnen een straal van 80 kilometer om Rome. Lichtere bommenwerpers en gevechtsbommenwerpers vielen een grote concentratie van Duitse troepen aan binnen een strook van 13 kilometer in een droge rivierbedding nabij de spoorlijn ten Noorden van Cisterna. De vijandelijke troepen werden bestrooid met scherf- en rookbommen).

Ik sloeg de slag van het begin af gade uit een overdekte stelling welke tweemaal door het Duitse geschut geraakt werd. Noordamerikaanse luchtdoelkanonniers in de nabijheid schoten op drie Duitse vliegtuigen in het gebied, doch de toestellen wilden niet uit de wolken komen.

Te middernacht had de eerste golf van voetvolk zich in de laatste stelling begeven uit de verzamelplaatsen. De Duitsers, die blijkbaar voelden dat er onheil in de lucht hing schoten regelmatig blauwe en gele vuurpijlen omhoog toen het nog donker was. Machinegeweren sputterden aan elke zijde van het halfcirkelvor- [illegible] het struikewas dat de ravijnen nabij Campo di Carne bedekt, vochten de Britse voetsoldaten van 22.30 uur gisterenavond tot de dageraad van heden waarna een gordijnvuur met 2200 granaten volgde.

Met zwaardere kanonnen dan ooit tevoren gebruikt werden op het strandhoofd rolde een reusachtige concentratie van Geallieerd geschut de grote slag binnen om 5.45 uur.

Deze kanonnen spuwden witte en gele vlammen en deden de lucht trillen in een onophoudelijke beschieting tot 6.15 uur toen de gevechtsbommenwerpers zich als schaduwen stortten op de Duitsers achter de spoorweg van Cisterna naar Rome. Men kon de vogels horen fluiten en de krekels horen zingen in het wied der verlaten boerderijen wanneer de kanonnen even zwegen en nieuwe Geallieerde escadrilles uit de richting van de kust kwamen aansuizen. Voordat zij hun bommen wierpen laaide het oorlogsgewoel weer op. Omgeven door stofwolken verscheen een anderhalve kilometer lange colonne van tanks over een heuvelkling en kletterde zij vooruit naar een open veld vlak bij onze oude frontlinie. Kleine observatievliegtuigen scheerden over de boomtoppen heen in een poging het artillerievuur te dirigeren door het gekleurde waas. Er vielen enkele regendruppels uit een overwaaiende wolk maar het trieste weer had toch niet de steun van de luchtmacht kunnen beletten. Op het beslissende uur rommelden de tanks vooruit door de paden, die met witte linten waren afgezet door de sappeurs die er de mijnen hadden opgeruimd. Daarachter kwamen de voetsoldaten. Velen hadden hun gerafelde riemen behangen met peervormige handgranaten. Fuseliers renden vooruit met aangehechte bajonetten. De ploegen met de zwaardere wapens — machinegeweren en mortieren — volgden hen op de hielen. Dit is de dag van bestemming voor het strandhoofd (Anzio, (AP) 23.5).

'Was'nt it you Benito who said "It was better to die like a lion than live like a dog."

„Was jij het niet Benito, die eens zeide: Het is beter te sterven alseen leeuw dan te leven als een hond"?

Het nieuws van vandaag.

De tweede phase van het Geallieerde offensief in Italië is begonnen en misschien wel de beslissende. Gelijk gisteren reeds door ons gemeld, hebben de Geallieerde troepen op het strandhoofd van Anzio eveneens de aanval geopend. Officieel wordt hedenmorgen medegedeeld, dat zij langs een breed front in de Duitse linies zijn doorgedrongen. De Via Appia is reeds doorgesneden, zodat hierover niets meer naar de troepen van Maarschalk Kesselring aan het hoofdfront in het Zuiden kan.

Ook in Noordelijke richting — de richting van Rome — vallen de Geallieerde troepen aan en ook hier is reeds vordering gemaakt, hoewel veel biezonderheden hieromtrent nog niet binen zijn. Gelijktijdig met het offensief van Anzio uit heeft het achtste leger het centrum van de Adolf Hitler-linie aangevallen...... en doorbroken. Er is een grote bres geslagen in het vijandelijk verdedigingssysteem. De Canadese troepen brachten de doorbraak tot stand. En langs de kust zijn de Noordamerikaanse en Franse troepen gevorderd tot 16 kilometer ten Noorden van Terracina, hoewel de val van deze stad nog niet bevestigd is. De troepen van het vijfde leger zijn nu in totaal ongeveer 50 kilometer vooruitgekomen sedert het begin van het grote offensief.

In het Lagerhuis heeft Premier Churchill hedenmorgen de „grote hoop" tot uiting gebracht, dat Rome gespaard zal blijven. Churchill deed zijn verklaring bij de opening van de debatten over de buitenlandse politiek. Hierbij zeide hij ook, dat er mogelijk veel in Europa zal worden vernield bij de komende krijgsverrichtingen, maar dat de Geallieerden zullen trachten deze vernieling zo min mogelijk te doen zijn door den vijand zo snel mogelijk te overrompelen......

Voorlopig richt de Geallieerde luchtmacht belangrijke schade aan de militaire doelen van den vijand aan. Reeds gisteren waren grote operaties uitgevoerd boven Frankrijk, maar hedenmorgen hebben wel 5000 vliegtuigen uit Engeland en Italië aanvallen gedaan op Berlijn, het gebied van Parijs en het gebied van Wenen. Waarnemers op de Engelse kust zeiden, dat zij waarschijnlijk nooit zoveel vliegtuigen hebben zien overtrekken voor een aanval. Ook doelen op de Franse kust werden gebombardeerd. In de afgelopen nacht bezochten Mosquito's Berlijn en Dortmund en ook werden spoorwegdoelen in Frankrijk bestookt.

In de Stille Oceaan hebben de bombardementen voortgang. Op Wotje wierpen de Noordamerikanen 230 ton bommen — tot nu toe een der grootste luchtaanvallen op deze Japanse basis in de Marshall-groep.

AANVALLEN IN DE LIRI-VALLEI.

Lynn Heinzerling, die zich met het achtste leger in de vallei van de Liri bevindt, seint als volgt op Dinsdag:

De gehele vallei van de Liri scheen heden te ontbranden toen het achtste leger de aanval op de Hitler-linie opende en heden laat op de dag was Pontecorvo in rook gehuld en hingen lelijke wolken rook boven de linie tussen Pontecorvo en Aquino. De troepen van het achtste leger vallen aan over de wegen in de vallei, welke slechts enkele dagen geleden door de Duitsers bezet waren en waarlangs thans stukgeslagen vijandelijke kazematten en achtergelaten materiaal liggen.

Reeds zijn de troepen Pontecorvo ten Westen voorbijgetrokken en hun kanonnen beheersen de stad van de heuvels door de vallei van de Liri. De heuvels, welke uitzicht bieden op de stad van deze zijde van de Liri waar zich de Fransen bevinden, zijn bezaaid met wrakstukken als gevolg van de slag. Bij een punt op de weg langs de steile heuvels bevinden zich drie Duitse kanonnen met eigen drijfkracht, drie Duitse tanks, uitgebrande vrachtauto's en ander materiaal over een afstand van 400 meter. Hieruit blijkt wel hoe de Fransen zich een weg gebaand hebben door de Duitse stellingen om hun overheersende positie ten Noorden van Pontecorvo te bereiken. Op een plaats ziet men van 400 tot 500 witte kruisen in een Duitse begraafplaats nabij scholen en een winkel, welke de vijand als hospitaal gebruikte.

Ook de Fransen hebben hun begraafplaats. Wij passeerden er een met misschien wel honderd witte kruisen, die alle in het Frans het opschrift droegen: „Gestorven voor Frankrijk".

In Piedimonte zijn de Polen gewikkeld in bittere gevechten van huis tot huis met de Duitsers om dit Noordelijke eindpunt van de Hitler-linie te nemen en verder den benarden vijand te desorganiseren. Dat de Duitsers het inderdaad hard te verduren hebben werd te kennen gegeven in een brief die in een Duitse uitgraving gevonden werd.

Hij was geschreven door een Duitsen officier aan zijn echtgenote en werd ons getoond door een Fransen officier. De brief zeide: „Je hebt geen idee van de hardheid en gruwel van deze terugtocht. Wij laten jullie niet in de steek maar de mannen zijn vermoeid en hebben drie dagen niets te eten gehad. Misschien zullen wij een instorting aan het Italiaanse front kunnen voorkomen maar dat schijnt niet waarschijnlijk" (Met het achtste leger in de vallei van de Liri, (AP) 23.5).

LUCHTAANVALLEN VAN DE NACHT.

Een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt als volgt:

„In de afgelopen nacht hebben Mosquito's van het Bommenwerperscommando Berlijn en Dortmund aangevallen. Spoorwegdoelen in Frankrijk werden ook gebombardeerd en mijnen werden in de vijandelijke wateren gelegd. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist." (Londen, (AP) 24.5)

HERZIENING VAN BOLIVIA'S POSITIE?

Avra Warren, de Noordamerikaanse Ambassadeur in Panama, die een bezoek aan Bolivia gebracht heeft in speciale opdracht van het State Department, is thans in Washington aangekomen en heeft ogenblikkelijk verslag uitgebracht aan Staatssecretaris Cordell Hull.

Nu Warren in Washington terug is, zullen waarschijnlijk de Noordamerikaanse betrekkingen met Bolivia opnieuw onder de loupe worden genomen, doch geen maatregelen zullen worden getroffen met betrekking tot een mogelijke beëindiging van de politiek van niet-erkenning alvorens al de andere Amerikaanse landen eenzelfde politiek gaan volgen en men volkomen ingelicht is omtrent Warrens bevindingen. (Washington, (AP) 23.5)

Volkswoningbouw.

De Proefwoningen op Mundo Nobo.

Maandagmiddag bracht de pers een bezoek aan de proefwoningen op Mundo Nobo. Ingenieur Joannes F. Groote stond de persmensen op te wachten op het Brionplein en reed het wijdlufte gezelschap naar Mundo Nobo. In het kort zette Ingenieur Groote uiteen, dat de Staten van Curaçao in het najaar van 1943 een lening van één millioen gulden toestonden ten behoeve van de bouw van volkswoningen. In de vergadering werd o.m. opgemerkt, dat men op grond hiervan materialen kan kopen en dat men, indien vast staat dat deze verkregen worden en als de plannen zijn opgemaakt, verder kan zien, d.w.z. eventueel meer voor dit doel kan lenen.

Aanstonds werden de plannen krachtig aangevat en materialen besteld voor de eerste driehonderd woningen, waarvan er 200 op Curaçao en 100 op Aruba geprojecteerd zijn.

Tot dusverre is slechts een klein gedeelte der bestelde materialen verkregen. Voor zover zij uit de Verenigde Staten moeten komen, is bericht ontvangen, dat de plannen door de autoriteiten in Washington „in beginsel" zijn goedgekeurd.

Waar het zich aanstonds liet aanzien dat er voordat de uitvoering krachtig zou kunnen worden aangevat, wel enige maanden zouden verlopen, werd besloten inmiddels een aantal „proefwoningen" te bouwen. Hiermede werd niets verloren, alleen gewonnen. Het gaf niet alleen gelegenheid de begrotingen te controleren, doch ook na voltooiing het gewaardeerde oordeel van de Staten, de pers, deskundigen en anderen te horen. Ook bood het gelegenheid tot zelfcritiek.

Er waren inmiddels enige standaardtypen voor woningen ontworpen, met twee slaapkamers (type A), drie slaapkamers (type B), later aangevuld met een eenslaapkamerwoning (type C), voor ouden van dagen, e.a.

Er zijn twee typen A nl. A1 en A2 en twee typen B ontworpen, niet alleen om enige afwisseling in het straatbeeld te krijgen, doch ook met het oog op de windrichting.

Als proefwoningen zijn toen gebouwd de vijf ontworpen typen A1, A2, B1, B2 en C. Alle hebben w.c. douche, handwasbak en keukengootsteen met aanrecht en plank daarboven, verder een ingebouwde kast en volledige electrische installatie met de nodige stopcontacten.

De gebouwde woningen zijn vrijstaande huisjes. Dat is uiteraard vrij kostbaar en vraagt veel terrein, doch men geeft er hier gewoonlijk de voorkeur aan. Het was de moeite waard ook nog eens te tonen wat met zg. dubbele woningen bereikt kan worden. Toen de materialen-positie dit toeliet, werden daarom aan de overzijde van de Laufferstraat nog drie dubbele blokjes aangevat. Zij zijn nog in aanbouw.

De voornaamste voorlopige conclusies van het D.O.W. t.a.v. de proefwoningen zijn:

a. de definitieve verkaveling dient iets ruimer te zijn. Gedacht is, de terreinen voortaan ongeveer 15 x 18 m groot te maken;

b. de toiletgelegenheid dient niet in de woonkamer uit te komen, zoals in enkele typen het geval is, doch zo mogelijk tussen twee slaapkamers gelegen te zijn;

c. de gootsteen worde waar mogelijk in het midden van het keukenaanrecht aangebracht;

d. in plaats van vijf ruiten hoge glasdeuren moet getracht worden deuren te krijgen waarin slechts drie ruiten hoog glas;

e. de afmetingen der slaapkamers dienen in verband met de maat der stretchers en de grootte der gezinnen hier en daar te worden verruimd;

f. in type B2 wordt de badkamer beter tussen de andere kamers geschoven.

De conclusies sub 8 hebben geleid tot het ontwerpen van verbeterde types.

De goedkoopste woning heeft geheel compleet met terreinafscheidingen enz. ƒ 3.750,—, de duurste (B2) ƒ 6.480,— gekost.

Bij huren der een-, twee- en drieslaapkamerwoningen van respectievelijk ƒ 20.—, ƒ 25.— en ƒ 30.— 's maands,(welke huren nog niet definitief vast staan), zal het Gouvernement ongeveer 20% der kosten à fonds perdu dienen te storten. Dit is dan dus feitelijk een subsidie wegens het bouwen in deze dure tijd. Bij de berekening zijn uiteraard aflossing, onderhoud, exploitatie, enz. in aanmerking genomen.

Naast de woningen is een speelplaats aangelegd.

Weldra zal met de bouw van 40 woningen op Mundo Nobo en een gelijk aantal in Oranjestad een begin kunnen worden gemaakt.

Na deze korte uitleg werden de woningen bezichtigd. Allereerst viel het op, dat ieder huisje over een ruim erf beschikt. Deze huisjes zijn inderdaad een enorme verbetering in deze tijd. Wanneer men de prijs vergelijkt met wat er voor talrijke krotten betaald wordt, dan is deze woningbouw een zegen.

Bij het bezien en beoordelen van deze woningen moet men rekening houden met de omstandigheden en met de mogelijkheden. Wanneer men bedenkt, dat er in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, waar toch de materialen vandaan moeten komen, practisch niet meer gebouwd kan worden, dan begrijpt men toch dat men dankbaar moet zijn als er enigszins een oplossing gebracht wordt in de chaotische woningtoestand.. In normale tijden zouden we niet tevreden zijn en wij blijven het ten zeerste betreuren, dat het gouvernement jarenlang de volkswoningbouw verwaarloosd heeft. Evenzeer als wij dankbaar zijn aan de particuliere woningbouwverenigingen, o.m. van de R.K. Missie, die op dat gebied zijn voorgegaan. Dat haar werk ook in deze tijd moge doorgaan, is niet meer dan een recht

De omstandigheden des tijds beletten in dit geval critiek te oefenen te meer daar er met de te krijgen materialen veel bereikt is. Overal blijkt ook de goede wil van het gouvernement om een oplossing te vinden.

De woningen zullen verhuurd worden door het Bureau van Sociale en Economische zaken. Het ligt in de bedoeling om de eerste twee jaren de woningen te verhuren en vervolgens wanneer het beter blijkt, de woningen in huurkoop te geven.

De Heer J. F. Groote gewaagde nog van verschillende uitstekende ideeën o.a. een woninginspectie, waardoor ook op sociaal gebied veel goeds bereikt zou kunnen worden. Een ander idee was om de huurprijs iets hoger te stellen waardoor de bewoners recht krijgen op een bepaalde hoeveelheid water. Dit vooral

(Wordt vervolgd op pag. 2)

Ons Koninkrijk

VOOR HET VADERLAND.

Uit Londen worden 28 namen opgegeven van leden der Nederlandse Koopvaardij, die vermist zijn of gedood werden. Het zijn **M. K. van Hemert**, kapitein; **H. Jager**, kapitein; **M. A. F. Kuypers**, kapitein; **O. S. Bracke**, tweede machinist; **T. Broeck**, 1e stuurman; **E. R. Caspere**, eerste machinist; **A. de Jonge**, tweede stuurman; **W. Kloppert**, machinist; **B. van Lier**, eerste machinist; **J. Mijnders**, derde machinist; **F. G. Smit**, tweede machinist; **H. J. Tetteroo**, tweede machinist; **A. Timme**, vierde machinist; **A. Visser**, eerste stuurman; **S. A. Woudstra**, tweede stuurman; **J. J. A. M. Lousberg**, hofmeester; **J. C. J. A. van Blerck**, matroos; **K. O. Ehvert**, bootsman; **G. H. Heiligers**, olieman; **F. H. Jilleba**, matroos; **J. L. de Kreek**, kok; **A. Medici**, stoker; **A. Parisius**, stoker; **M. Petersen**, stoker; **M. Ros**, matroos; **O. van Sloten**, olieman; **G. Strooberg**, olieman; **W. Wiersma**, wachtman.

* * *

Weer zijn vijf Nederlandse patriotten doodgeschoten door de Duitse overheid, terwijl een zesde, die de hand zou hebben gehad met een der terechtgestelden, in een aanslag op een Duits politie-agent door dezen laatste werd doodgeschoten.

De „Deutsche Zeitung in den Niederländen" geeft de volgende namen: **Lute Thijs de Haan**, 29 jaar; **Ferdinand Alfons Maria van der Ham**, 27 jaar, student; **Hendrikus Johannes Antonius Wittebold**, 24 jaar, houthandelaar uit Marken; **Marten Lijnman**, 34 jaar, gemeentebediende; **Julius Moormann**, 20 jaar, landbouwer; **George Muskens**, leeftijd onbekend. Dit brengt het totaal op **104. Dt is echter het totaal alleen van degenen, wier terechtstelling offcieel werd bekend gemaakt en het juiste aantal slachtoffers zal belangrijk groter zijn.**

De Haan, Van der Ham, Wittebold en Lijnman werden terechtgesteld onmiddellijk na de uitspraak van het vonnis. Zij werden ervan beschuldigd de ondergrondse beweging in de hand te hebben gewerkt en personen te hebben bijgestaan, die aan de Duitse overheid wilden ontsnappen. **Moormann werd door de politierechtbank van Arnhem veroordeeld, omdat hij met Muskens een aanslag zou hebben gepleegd op een Duitsen politie-man. Muskens werd tijdens die aanslag doodgeschoten (Aneta).**

WAKDE VOLLEDIG BEZET.

Zondag werd de volledige bezetting van Wakde, na een gevecht van drie dagen, bekend gemaakt. Noordamerikaanse infanterie heeft de laatste Japanners, die achter gestationneerde vliegtuigen en in blokhuizen verscholen waren, gedood; slechts weinigen gaven zich over. In het Sarmi district hebben enkele onbetekenende schermutselingen plaats gehad. Nederlandse Mitchells hebben aanvallen gedaan op Atambua en 21 ton bommen laten vallen. Het vliegveld van Manokwari onderging ook een aanval; de startbaan werd vernield; twee van de acht vijandelijke vliegtuigen die opstegen, werden neergeschoten; buitendien werden een groot en twee kleine vrachtschepen tot zinken gebracht. Een verrassingsaanval had plaats op het Kamiti-vliegveld op het eiland Numfoor; twee vliegtuigen werden op de grond vernield en twee beschadigd; een jachtvliegtuig is neergeschoten; de opslagplaatsen van Biak en het Mokmer-vliegveld op Bosnek zijn ook onder vuur genomen. Uit het communiqué van Maandag blijkt, dat Nederlandse Mitchells een Japans kustschip bij Nila tot zinken brachten.

Bij de opruimingsgevechten op Wakde zijn 111 Japanners gedood tijdens een tegenaanval. Het aantal doden bedraagt tot nu toe een totaal van 676. In het Hollandia gebied werden weer 436 Japanners gedood en 45 gevangen genomen. Hier bedraagt het totaal aan doden en gewonden 3042 (Aneta)

* * *

Officieel wordt medegedeeld, dat het vliegveld van Wakde spoedig weer gebruikt zal kunnen worden. Nederlandse vliegers hebben de vliegvelden van Larai en Saumlakki op de Tanimbar-eilanden en vijandelijke vrachtschepen in de buurt met goed gevolg gebombardeerd. Een Nederlands vliegtuig is daarbij verloren gegaan. (Aneta)

OVER DE AANVAL OP ATAMBU.

Omtrent de aanval op Atambu vernemen wij nog, dat deze hoofdstad van de provincie Beloe op Timor door Nederlands-Indische Mitchells met de grond is gelijk gemaakt. Tenminste honderd gebouwen zijn vernield. Het Noordelijk gedeelte van de stad werd gespaard, omdat daar de hospitaalgebouwen liggen; het Zuidelijk gedeelte, waar de Japanners hun bivak hebben opgeslagen, werd met duizenden brandbommen bestrooid. Een logger van 100 ton werd in de Banzee tot zinken gebracht door Nederlandse vliegers (Aneta).

NEDERLANDSE JACHTVLIEGTUIGEN.

Uit Melbourne wordt nu bekend gemaakt, dat een eskader Nederlandse jachtvliegtuigen reeds enige tijd op vrij Nederlands gebied gestationneerd is, maar dat het — tot groot ongenoegen van de leden er van — door de defensieve houding der Japanners nog geen gelegenheid had meer dan routine werk te doen. (Aneta)

AANWIJZINGEN VOOR DE BURGERS.

De woordvoerder van de Generale Staf van het Geallieerd Expeditieleger heeft Zaterdag jl. aan de burgers van de bezette gebieden per radio instructies gegeven hoe zij dienen op te treden indien er een inval plaats heeft. Zij zijn er toe aangezet om zoveel mogelijk gegevens te verzamelen over Duitse troepenbewegingen, opslagplaatsen, ondermijnde bruggen enz. (Aneta).

STEUN VAN NEDERLANDSE POLITIE.

Hoe loyale Nederlandse politie-officieren de Nederlandse ondergrond steunen blijkt uit een artikel in „Vrij Nederland", waarin een ondergedokene, die er na twee jaar in slaagde Engeland te bereiken zijn ondervindingen vertelt. Zo nu en dan moest de Nederlandse politie, om er niet van verdacht te worden samen te heulen met de ondergedokenen, wel tot aanhoudingen overgaan, maar dan zorgde zij er wel voor diegenen aan te houden, die niet voor de ondergrondse beweging in aanmerking kwamen.

Men vraagt zich wel eens af, hoe de politie hulp aan de ondergedokenen kon verlenen, daar de Duitsers een nauwkeurig toezicht op de politie oefenen.

„Op een avond" vertelt de schrijver van het artikel, „terwijl ik er met mijn fiets op uit was om papieren uit te delen, werd mij de gelegenheid gegeven om te ontsnappen aan het gevaar. Een politieman gaf mij op brutale toon bevel mijn licht aan te doen, maar fluisterde mij tegelijk in het oor: „U bent verraden; ga naar den plaatselijken pastoor, waar U nieuwe adressen krijgt om U te verbergen."

Ik werd inderdaad naar een nieuw adres gestuurd en hier kreeg ik andere adressen door bemiddeling van de organisatie.

Toch werd ik een keer bijna gevangen genomen. Ik moest mijn toevlucht zoeken in een restaurant, waar ik de hoed en de bril van den kellner leende en zo aan de Duitse politie ontsnapte. (Aneta)

TWEE NIEUWE BOEKEN BIJ QUERIDO.

Door de uitgevers-maatschappij „Querido" worden twee boeken uitgegeven die voor de Nederlanders van belang zijn; het eerste is „Nieuw Nederland," dat verschijnen zal in de komende herfst ;het is opgebouwd uit bijdragen van de heren Jhr. Beelaerts van Blokland, van Angeren, Albarda, van Rhijn, Bolkenstein en Gerbrandy. Het andere boek, dat nu verschijnt, behandelt de Duitse bedreiging en is door vier ontsnapten geschreven.

EERST VOOR ZICHZELF ZORGEN.

Onder een grote titel op het voorblad „Carité bien ordonné" spreekt Haiti-Journal over de grote schaarste aan levensmiddelen, die er heerst. Oorzaken zijn de grote droogte en de aanplantingen van cryptotesia en sisal voor de oorlogsinspanning. Toch wordt er nog veel uit gevoerd naar de Antillen. O. m. naar de Bahamas-eilanden. Het blad legt er nadruk op, dat hoezeer men ook de edelmoedige houding om de geallieerde landen levensmiddelen te zenden, moet bewonderen, men ook moet denken aan de bevolking van Haiti, die niet voldoende te eten heeft. (Aneta)

PRESIDENT ROOSEVELT ONTVANGT.

President Franklin D. Roosevelt heeft in het Witte Huis de afgevaardigden van de Internationale Arbeids Conferentie ontvangen w.o. de heren Jan van den Tempel, Warning en Oldenbroek. De president verklaarde: „Uw verklaring geeft een opsomming van de verwachtingen van het tijdperk, dat gekenmerkt is door twee oorlogen; ik ben er zeker van, dat degenen, die na ons zullen komen deze conferentie als een mijlpaal zullen beschouwen.

Ik heb het voorrecht de termen namens de Verenigde Staten te aanvaarden.

De bevolking der bezette landen lijdt ontzettend; de vertegenwoordigers er van hebben een overeenkomst getroffen op sociaal en economisch gebied; ik hoop dat dit alles een begin zal zijn van betere dagen, van een periode van materiële welvaart, van persoonlijke geestelijke ontwikkeling voor alle groepen, die nu lijden onder de verdrukkers. Gij hebt een programma vastgelegd, dat allen zal inspireren, die een duurzame vrede willen opbouwen (Aneta)

VASTSTELLING VAN EEN MINIMUM LEVENSSTANDAARD.

De heer van Rhijn, die op het jaarlijkse noenmaal van de Nederlandse Studie Club te New York sprak verklaarde: „Wanneer wij naar Nederland weerkeren, zullen wij het land economisch arm, maar geestelijk rijk vinden". Hij zei verder, dat de verdere uitbreiding van de industrie noodzakelijk zal blijken; sociale maatregelen dienen tegelijk met de economische heropbouw te worden vastgelegd; vooral de sociale veiligheid bekommert ons zeer; de vooroorlogse jaren waren gekenmerkt door werkloosheid, daling der lonen, ontreddering van het muntstelsel en internationale handelsoorlogen. Millioenen vrezen terugkeer naar deze toestand van sociale onzekerheid; daarom moeten wij komen tot de vaststelling van een minimum levensstandaard, waardoor het volk tot bredere ontplooiïng kan komen.

RECORD VERBETERD.

Mevrouw Fanny Blankers, geboren Koen, heeft haar eigen wereldrecord 100 yard van 11 seconden op 10,8 gebracht te Amsterdam; met de dames Timmer, Adema, Koud en Huis liep zij ook de 440 yard en brak ook hier het record; de nieuwe tijd is 48,8 seconden, het vorig record 49,8. Mevrouw Blankers is ook wereldkampioen hoogspringen 1,71 M. (Aneta)

VERENIGD INLICHTINGEN KANTOOR.

Vertegenwoordigers van achttien regeringen van de Verenigde Landen hebben te Londen een overeenkomst getekend tot stichting van een Verenigd Inlichtingen Kantoor der Verenigde Landen. De heer Hendrik de Man is tot voorzitter benoemd. De organisatie neemt het werk over van het Geallieerd Informatie Comité. De overeenkomst werd namens Nederland getekend door de heren Adriaan Pelt en Hendrik de Man. (Aneta)

WORDT FOOTE CONSUL GENERAAL IN PARAMARIBO?

Dr. Walter A. Foote zou, volgens „De West" misschien benoemd worden tot Consul-Generaal te Paramaribo, daar de Heer Lucien Meninger van plan is zich terug te trekken. Foote was in Australië als Noordamerikaanse deskundige voor Nederlands Indië. Hij was vroeger Consul-Generaal te Batavia; Foote's benoeming is nog niet officieel.

The Netherlands.

The Netherlands, door Dr. H. Riemens [1]), Eagle Books, New York, Duell, Sloan & Pearce, $ 4,50.

Onze New Yorkse medewerker schrijft:

Dr. Riemens, financieel attaché van de Nederlandse Ambassade, heeft kans gezien om naast zijn vele ambtelijke beslommeringen een hoogst merkwaardig en interessant boek te schrijven over het Nederlandse volk. Boeken van deze aard zijn in de laatste tijd niet alleen over Nederland, maar ook over andere landen verschenen. In het algemeen laten deze encyclopaedische beschrijvingen, die aan kort bestek gebonden zijn, bij den lezer, die het onderwerp beheerst een onbevredigend gevoel, als een gevolg van het oppervlakkige karakter dezer boekwerken.

Dr. Riemens' boek onderscheidt zich gunstig van de andere publicaties. Het boeit den lezer van het begin tot het eind. Dit is niet alleen een gevolg van het feit, dat het boek in voortreffelijk en vlot Engels geschreven is. Er zijn twee andere factoren, die deze publicatie zo aantrekkelijk maken.

In de eerste plaats is het geschreven door een man, en niet door een groep van schrijvers, die ieder een onderwerp voor hun rekening namen. Het gevolg hiervan is in de regel een gebrek aan eenheid in de wijze van behandeling van de verschillende onderwerpen. Alhoewel ook Dr. Riemens geen wonderen kan verrichten en dus evenmin in 394 bladzijden een volledig overzicht van de verschillende levensuitingen van het Nederlandse volk in de loop van zes eeuwen kan geven, zo heeft hij het toch verstaan om dit korte bestek een levendig en aantrekkelijk overzicht te geven.

Kenmerkend is, dat hij een uiterst gelukkige keus gedaan heeft in de onderwerpen, die naar voren gebracht zijn. Het boek is echter een classiek voorbeeld geworden, door de geest, die den schrijver bezielt en die hij op voortreffelijke wijze in zijn boek tot uitdrukking heeft weten te brengen.

Het is de geest van warme, hartelijke vaderlandsliefde, die dit boek tot een knap stuk werk maakt. Er is geen sprake van eenzijdig en dwaas opvijzelen van de verdienste van het eigen volk. De schrijver heeft met liefde waargenomen en laat het Noordamerikaanse publiek in deze waarnemingen delen. In dit opzicht is het hoofdstuk „Nederland in vogelvlucht" ongewoon aantrekkelijk. Dr. Riemens neemt de lezer mede op een tocht door Nederland en schetst op beknopte wijze wat Nederland den bezoeker biedt.

De ene keer wijdt hij biezondere aandacht aan de architectuur. Wij denken aan zijn beschrijving van de St. Servaes, de O. L. Vrouwe Kerk en de St. Jans Kerk in Maastricht (blz. 96), of aan het moderne stadsbeeld van Rotterdam (blz. 99), of aan het typische karakter van Amsterdam met de Kalverstraat het Prinsenhof, het Scheepvaarthuis de Waag, de Portugese Synagoge, waaraan de Synagoge van de Portugese gemeente op Curaçao zo sterk herinnert. Het Begijnenhofje, het Rijksmuseum, de Beurs en zovele andere bouwwerken, die wij onder de huidige omstandigheden alleen met een gevoel van weemoed vermogen te gedenken (blz. 107—110).

De andere keer staat hij stil bij religieuze problemen (zie de beschrijving van Dordrecht, blz. 99).

Het boek is echter geenszins een reisbeschrijving. Het bevat een historisch gedeelte, waaraan de eerste 80 bladzijden gewijd zijn. Economische belangen worden in een interessant hoofdstuk behandeld.

Aan Oost-Indië is een ruime plaats ingeruimd, verdeeld over een historisch overzicht over de Oostindische Compagnie en het zeer levendig geschreven hoofdstuk over de Nederlandse politiek in Oost-Indië en de moderne overzeese gewesten. Het blijkt, dat de schrijver de tijd, dat hij gedetacheerd was in Oost-Indië niet ongebruikt heeft laten voorbij gaan.

West-Indië komt er minder goed af. Wij missen ongaarne een woord van waardering voor de taak, welke de Missie hier in het belang van de bevolking en niet minder in het belang van Nederland verricht heeft. Voorts zouden wij gaarne 's schrijvers inzichten omtrent de ontwikkeling van Curaçao als centrum van handel, bankwezen en toeristen-verkeer, vooral na de oorlog, vernomen hebben. Dit is een onderwerp, hetwelk voor de toekomst van het gehele Koninkrijk van het allergrootste belang is.

Nederland verkeert in de uitzonderlijke positie, dat het over een gebied in Midden-Amerika beschikt, hetwelk het in staat stelt om aan het economisch leven van Amerika deel te nemen. Hiervan moet in het nationale belang op verstandige wijze gebruik gemaakt worden.

In dit verband zij in het algemeen tevens aanbevolen dat diplomatieke en consulaire diplomatieke ambtenaren in de toekomst niet alleen in Oost-Indië, maar ook op Curaçao en in Suriname gedetacheerd worden, voor een tijd, die voldoende is om hun gelegenheid te geven om met de toestanden in deze gewesten vertrouwd te raken.

Het hoofdstuk over het Koninkrijk der Nederlanden in de oorlog is het zwakste. De tijd voor het schrijven van Nederlands aandeel in deze oorlog is nog niet rijp. De feitelijke gegevens staan nog onvoldoende vast om een goed gemotiveerd oordeel te kunnen vormen.

Tenslotte moet ons nog een wens van het hart. De schrijver heeft niet verzuimd te wijzen op de invloed, die Duitsland op het economische leven van Nederland voor de oorlog geoefend heeft. Hij heeft gewezen op de enorme bedragen, die Nederland in Duitse leningen verloren heeft. Toch zijn wij van mening, dat de economische positie van Nederland voor de oorlog en na de oorlog een onderwerp behoort te zijn van een dieper gaande studie. De vraag, hoe wij Nederland na de oorlog zo sterk mogelijk kunnen maken, kan alleen dan beantwoord worden, indien wij de toestand van vóór de oorlog nauwkeurig geanalyseerd hebben. Moge derhalve dit boek gevolgd worden door een studie over dit onderwerp.

[1]) Niet te verwarren met het gelijknamige The Netherlands van Dr. B. Landheer, waarover in Dagblad Amigoe di Curaçao van 20 Maart 1944.

ZAL LANDING IN DENEMARKEN KOMEN?

Een artikel in de „Breusseler Zeitung", van de hand van den Duitsen militairen schrijver Heinz Bongarz, zeide, dat Denemarken de meest waarschijnlijke plaats is voor de eerste grote Geallieerde invasielanding, omdat het als „brug" zou kunnen dienen voor directe verrichtingen tegen Duitsland. De Deense persdienst meldde, dat vier jongemannen ter dood veroordeeld werden omdat zij wapenen zouden hebben gesloten (Stokholm).

(Vervolg van pag. 1)

met het doel verkeerde zuinigheid te weren en de hygiëne te bevorderen.

De liefde der bouwers voor de natuur blijkt ook hierin, dat zoveel mogelijk de bestaande bomen zijn behouden en sommige huisjes zijn daardoor om niet een beschaduwd plekje rijker geworden.

De bewoners zullen van deze huisjes veel kunnen maken. Maar ook is het mogelijk, deze huisjes in korte tijd te verwaarlozen. Een goed toezicht is geboden en zonodig het geven van wenken. Het ophangen van een schilderij kan een muur vernietigen. Laten de bewoners deze noodzakelijke verbetering door het Gouvernement geschonken waarderen door een eerlijke bewoning.

Tot slot zouden wij het Gouvernement willen verzoeken, waar toch nu al een subsidie gegeven wordt, deze voor een groep woningen uit te breiden, opdat er ook voor werkelijk grote gezinnen een geschikte woning te vinden is. Een groep van ruimere woningen zou zeker zeer van pas zijn.

Buitenland.

CHURCHILL SPREEKT IN HET LAGERHUIS.

Churchill heeft een debat over de buitenlandse politiek in het Lagerhuis geopend, waarin hij een overzicht gaf van de na-oorlogse organisatie, zoals de Premiers van het Britse gemenebest zich die denken. Hun eerste doel is den vijand te verslaan en wel zo spoedig mogelijk. De Premiers kwamen tot een accoord op welke basis het Britse keizerrijk en gemenebest in nauwe bespreking zal treden met de andere grote mogendheden ter wereld.

Aan Turkije gaven de Geallieerden eerst een waarde van tachtig millioen dollars aan Noordamerikaanse en Britse wapenen, maar zij zijn er maar mede opgehouden Turkije aan te sporen zich bij de overwinnende Verenigde Volken te scharen.

Voorts zeide Churchill, dat het zeer waarschijnlijk lijkt, niettegenstaande onze teleurstelling, dat de Geallieerden de oorlog in de Balkan en geheel Zuid-Oost Europa zullen winnen zonder dat Turkije meedoet. Maar, zo voegde Churchill er terstond bij, als Turkije mededeed zou dit de gang van zaken zeer bespoedigen. De stopzetting van de chroom-uitvoer naar Duitsland vond Churchill een edelmoedige daad van Turkije, maar als het niet meer zou doen, zou Turkije's plaats op de Vredesconferentie niet de sterkste zijn.

Sprekend over Italië zeide Churchill, dat zijn lot verschrikkelijk is. We zullen wel alles doen om de oorlog daar zo kort mogelijk te maken, we zullen trachten Rome te sparen. Churchill loofde de nieuwe Italiaanse regering, die manmoedig haar taak onder de ogen ziet en de Geallieerden zoveel mogelijk helpt. Als de Duitsers verdreven zullen zijn en de rust hersteld is, zullen de Italianen erover beslissen welke vorm van democratisch bewind zij wensen (luid handgeklap van de aanwezigen) en onder het woord democratie zal elk idee van fascisme uitgesloten zijn in elk land, waarmede wij in oorlog zijn geweest.

Van Duitsland zal natuurlijk de onvoorwaardelijke overgave worden gevergd, zelfs in zoverre dat een deel van zijn grondgebied genomen zal worden, indien dat wezenlijk nodig voorkomen. Ook de Japanners zullen zich onvoorwaardelijk hebben over te geven, terwijl de satelliet-staten mogelijk met een mindere straf eraf komen.

Het Westelijk front vermeldde Churchill slechts eenmaal, toen hij opmerkte, dat al het gepraat over de invasie Hitler heerlijk in spanning houdt. Groot Britannië en zijn Geallieerden hebben thans alle vraagstukken opgelost en zijn volledig tot overeenstemming gekomen om den vijand zo spoedig mogelijk de slag toe te brengen.

Churchill zeide vol vertrouwen te zijn in de debatten en te rekenen op de goede wil van de afgevaardigden van het gemenebest en het keizerrijk.

In de nieuwe wereldorde zal er een instituut zijn, dat over de nodige machtsmiddelen beschikt om de uitbreking van oorlogen of het beramen ervan door machtsbegerige natiën te voorkomen.

Wat de na-oorlogse wereldorganisatie betreft, gewaagde Churchill van een soort Volkenbond, maar ditmaal een die krachtig is door een uiterst sterke militaire macht (Londen, (AP) 24.5).

DE TWEEDE PHASE.

Noland Norgaard seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Italië:

Met een snelle aanval in het grote gecoördineerde offensief zijn de Noordamerikaanse troepen van het vijfde leger die van het strandhoofd van Anzio uit aanvallen, volgens officiële bekendmaking binnengedrongen in de vijandelijke defensies aan een breed front. Berichten van het front lieten zien, dat de Noordamerikanen de Via Appia hebben doorgesneden en hebben bezet over een afstand van bijna twee kilometer. Zij zijn reeds opgerukt tot binnen 800 meter van Cisterna en de nabijliggende spoorlijn op 6½ kilometer ten Zuiden van Velletri te hebben doorgesneden. Gelijktijdig zonden de Britten aan de linkerflank van het strandhoofd hun tanks over de Moletta-rivier in de hoofdposities waaraan het Westelijk einde der Duitse linies is bevestigd.

Aan het hoofdfront hebben de Canadezen een bres geslagen in de Hitler-linie nabij Pontecorvo en het Noordamerikaanse voetvolk stormde 16 kilometer vooruit binnen 36 uren ten Noorden van Terracina. De Franse troepen aan de rechterflank van het vijfde leger aan het hoofdfront hebben Pico veroverd na langdurige en bittere gevechten waarbij tegenaanvallen van Duitse tanks werden stukgeslagen. Van deze sterkte uit dringen zij diep in de flank van de nazie-verdedigers in het Liri-dal en in de Sacco vallei door. Officiële berichten zeiden, dat bij een verspreiding in algemene Noordoostelijke richting „onze troepen binnen enkele uren speerpunten dreven tot een diepte van 1800 meter in de krachtig versterkte vijandelijke posities." Op verschillende plaatsen leidden de pantserstrijdkrachten de aanval. Infanteristen renden uitgebreide mijnenvelden, prikkeldraadversperringen en een net van vijandelijke sterktepunten in doch bleven den vijand terugdringen. De voortgang werd soms vertraagd door mijnen, doch midden op de morgen waren de mijnen verwijderd en vervolgden onze tanks de opmars tegen een krachtig verzet. Tegen het middaguur van 23 Mei waren er meer dan 300 gevangenen geteld. Gezien de uitgebreide voorbereidingen van den vijand waren onze troepen verrast een betrekkelijk licht artillerievuur aan te treffen in het begin.

De eerste groep gevangenen rapporteerde, dat men verrast werd en de aanval nu nog niet verwacht had.

Vóór de aanval van de Noordamerikaanse troepen beschoten de Britten op hevige wijze het Westelijk einde van het Duitse front om het strandhoofd en zonden zij vervolgens hun pantserstrijdkrachten over de Moletta. Het aantal gevangenen, dat genomen werd sedert het begin van het offensief minder dan twee weken geleden, bedraagt reeds veel meer dan 7500 en honderden stromen telkens weer van de fronten terug.

Het is bekend, dat de vijand een reeks van laatste verdedigingswerken heeft aangelegd ten Zuiden van Rome langs een algemene linie, welke van Avenizano door Valmontone in de buurt van Velletri loopt en vervolgens door de Alban-heuvels naar de zee. Heden zijt Veldmaarschalk Albert Kesselring deze linie evenwel bedreigd aan het Westelijk einde zowel als door het offensief van het strandhoofd, terwijl de hoofdmacht van zijn belegerde tiende leger om haar leven vecht aan het hoofdfront, vooral in de Liri-vallei op 70 kilometer meer naar het Zuiden.

De Canadese troepen, die voor het eerst in actie zijn als een geheel corps hebben volgens de officiële bekendmaking zich onderscheiden door de Hitler-linie te doorbreken. Na een gordijnvuur van het geschut vielen de Canadezen met steun van tanks aan in het centrum van de formidabele nazie-defensies. Binnen korte tijd waren meer dan 150 gevangenen genomen van de 90e divisie pantsergrenadiers, een reserve-divisie welke onlangs naar het front gevoerd werd. Vele kazematten werden ook verpletterd. Het Geallieerde Hoofdcommando zeide, dat de nazies sommige kazematten bezetten met tank-personeel. Nabij het Zuidelijk einde van het hoofdfront verdreef het Noordamerikaanse voetvolk in opzienbarende winsten den vijand van de Monte Alto. Tussen dat punt en de zee hebben andere Noordamerikaanse blijkbaar honderden vijandelijke troepen in een spoorwegtunnel gevangen.

De dag tevoren waren vele gevangenen genomen en verliezen toegebracht toen de vijand uit de tunnel poogde te komen. Terracina, welks vóór-oorlogse bevolking 14.500 zielen bedroeg, wordt rechtstreeks bedreigd uit het Noorden en Oosten.

Zowel Lenola als Pico werden Maandag genomen. Clarks strijdkrachten braken de krachtige tegenstand van elementen der Duitse 94e divisie en namen een bataljon bergtroepen op Lenola. Pico werd genomen door de Fransen na een strijd van uren. Maandag en gisteren wierp de vijand de 26e divisie met mobiele kanonnen, voetvolk en pantserstrijdkrachten in een vruchteloze poging om Pico en Monte Leucio te heroveren. Later op de dag van gisteren openden de Fransen en Noordamerikanen een gecoördineerde aanval op de algemene linie ten Noord-Westen van beide punten. De Geallieerde luchtmacht voerde gisteren meer dan 2050 enkelvluchten uit om steun te bieden aan de grondstrijdkrachten. (Napels, (AP) 24.5)

RUSSISCH COMMUNIQUé.

„Op 23 Mei vonden er geen belangrijke veranderingen plaats aan de fronten. Op 22 Mei werden 14 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten in luchtgevechten of door het afweervuur." (Moskou, (AP) 23.5)

RUSLAND-BULGARIJE.

Berichten, die in Ankara ontvangen werden deelden mede, dat Rusland de betrekkingen met Bulgarije zal verbreken tenzij „de Bulgaren hun politiek met middernacht van 24 Mei zal veranderen." Volgens deze berichten zouden de Bulgaren het Russisch ultimatum ontvangen hebben in een streng gestelde nota op Maandag. (AP) 24.5)

BOMBARDEMENTEN OP FRANSE DOELEN.

Als volgt luidt een communiqué van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht:

„Duitse vliegvelden, rangeerterreinen en andere doelen in Frankrijk en vijandelijke militaire doelen in het Westen van Duitsland zijn heden (Dinsdag) aangevallen door grote strijdkrachten van Vliegende Forten en Liberators van de 8e luchtmacht. Tot de rangeerterreinen behoorden Epinal en Chaumont. De vliegtuigen welke aangevallen werden waren Avord, Orleans, Bricy, Bourges, Etampes, Mondesire, Caen en Chateaudun. Meer dan duizend Lightnings, Thunderbolts en Mustangs van de 8e en 9e luchtmachten escorteerden de bommenwerpers. Mustangs en Spitfires van de Raf voerden vluchten uit bij wijze van steun. Slechts een formatie bommenwerpers ondervond tegenstand van een klein aantal vijandelijke jagers en deze werden verdreven door het escorte. Het afweervuur was gering tot matig. Van deze verrichtingen worden een onzer bommenwerpers en drie gevechtsvliegtuigen vermist" (Londen, (AP) 23.5).

BOMBARDEMENTEN OP EUROPESE DOELEN.

Geallieerde vliegtuigen — voornamelijk Noordamerikaanse — ten getale van ongeveer 5000 hebben de gebieden van Berlijn, Wenen en Parijs hedenmorgen aangevallen in wat mogelijk de grootste luchtaanval van de oorlog is. Grote luchtvloten openden de parade over het Kanaal vlak na de dageraad en vulden de luchten vier uren lang. De bommenwerpers, die naar het gebied van Parijs vlogen, rapporteerden, dat zij geen Duitse jagers zagen, maar een afweervuur aantroffen, dat van matig tot hevig was. Zij waren in staat tot laag te komen en de spoorwegen te beschieten. Radio-Berlijn zeide, dat Duitse jagers de Noordamerikaanse vliegtuigen aanvielen, die van Wenen terugkeerden. Volgens Radio-Berlijn werden hevige luchtgevechten boven de Duitse hoofdstad zelf geleverd. Een Noordamerikaanse bommenwerper zou zijn neergestort op de Potsdammer Platz in het centrum van de stad. De radio van Parijs zeide, dat de Zuidwestelijke en Zuidoostelijke voorstadjes van Parijs gebombardeerd werden en de schade „belangrijk" is.

De Duitse commentator Dr. Joseph Saal zeide over de Duitse radio: „Dit merkt het aanbreken van beslissende operaties tegen het vasteland. Onze tegenstanders treffen opzettelijk de Duitse hoofdstad in een poging het morele verzet te breken" (Londen, (AP) 24.5).

PERON VOOR VICE PRESIDENT.

De middageditie van het blad „El Tiempo" van Montevideo deelde mede, dat Kolonel Juan Peron, thans Minister van Oorlog en Secretaris van Arbeid in de Argentijnse militaire regering, op 24 Mei zal worden benoemd tot Vice President (Montevideo.

NIEUW CHINEES OFFENSIEF?

Chinese veldberichten deelden mede, dat de Chinezen een groot offensief geopend hebben in Honan en een aantal belangrijke strategische punten hebben heroverd. De biezonderheden ervan zijn nog niet bekend (Tsjungking, (AP) 23.5).

CHINEZEN SNIJDEN DE BIRMAWEG DOOR.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Chinese strijdkrachten die aanvallen in de richting van Birma van de rivier de Salween uit, de oude Birmaweg hebben doorgesneden te Tsjefang, op slechts 45 kilometer van de grens van Birma. Door deze Chinese overwinning is de voornaamste vijandelijke basis langs de Birmaweg — Lungling, op 72 kilometer ten Noord-Oosten ervan — geïsoleerd doordat de voorraadroute uit Mandalay is doorgesneden.

Het communiqué zeide, dat het Japanse garnizoen te Tjefang omsingeld en uitgeroeid werd door de oprukkende Chinezen. Deze strijdkrachten trekken Westwaarts door de provincie Yunnan in het Westen van China en bevinden zich thans op minder dan 160 kilometer (in rechte lijn) van de Noordamerikaanse en Chinese strijdkrachten in het Noorden van Birma die in handgevechten gewikkeld zijn met de Japanners om Myitkyina (Tsjungking (AP) 23.5)

CHINEZEN BIJ LOYANG INGESLOTEN.

Een zegsman van het Chinese leger heeft toegegeven, dat de verdedigers van de oude stad Loyang in de provincie Honan omsingeld zijn en volledig afgesneden. Hij zeide echter, dat de Chinezen nog 80 tot 90 procent van de stad in hun bezit hebben en „vastbesloten zijn het uit te houden". De Japanners, die de Lunghai spoorlijn van Oost naar West doorsneden hebben zich samengevoegd met de indringers uit de provincie Sjansi en in een verdere opmars de spoorwegstad Sjansien in de provincie Sjansi veroverd. Deze stad ligt op 68 kilometer van Tungkwan, toegangspoort voor een opmars naar het Noord-Westen aan de bocht van de Gele rivier. Intussen vallen de Japanners aan in Westelijke richting ten Zuiden van de Lunghai spoorlijn en werd gezegd, dat zij gevorderd waren tot een punt op 92 kilometer ten Zuid-Oosten van Tungkwan

WOTJE GEBOMBARDEERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat vliegers van het leger, de marine en het corps mariniers de atol van Wotje in de Oostelijke keten van de Marshall-groep aan een der hevigste bestokingen hebben onderworpen in de nacht van Zondag toen zij de basis met 230 ton bommen troffen. Washington, (AP) 23.5)

DIEPER IN MYITKYINA.

Het communiqué van Stillwell zeide, dat de Geallieerde troepen dieper in Myitkyina zijn doorgedrongen na Japanse tegenaanvallen in de Westelijke buitenwijken van de stad in het Noorden van Birma te hebben afgeslagen.

De bekendmaking voegde hieraan toe, dat de Geallieerden het belangrijk spoorwegkruispunt hebben veroverd en de weg, die van het vliegveld naar de stad leidt. Het vliegveld zelf werd de vorige week genomen in een verrassende aanval. Vorige rapporten van het front zeiden, dat meer dan één-derde van de stad zich reeds in Geallieerde handen bevond, doch gaven te kennen, dat de verrichtingen worden belemmerd door de moesonsregens. (Sjungking, (AP) 24.5)

PRATAS GEBOMBARDEERD.

Het Hoofdkwartier van Luitenant Generaal Joseph Stillwell maakte bekend, dat Noordamerikaanse Liberators het radiostation op het eiland Pratas, op 300 kilometer ten Zuid-Oosten van Hongkong, hebben aangevallen. Drie gebouwen werden vernield en een ander werd ernstig beschadigd. De vijandelijke scheepvaart werd ook getroffen op deze vlucht, waarbij de bommenwerpers tot binnen 450 kilometer van de Philippijnen kwamen

ONTRUIMING VAN GEBIEDEN IN INDO CHINA.

De radio van Tokio zeide, dat de „decentralisatie en ontruiming van verschillende gebieden in Frans Indo China snel ondernomen wordt" als een „eerste stap naar de vestiging van een doeltreffend luchtverdedigingssysteem" (New York, (AP) 22.5).

DUIZENDEN MISSEN DE TREIN.

Duizenden passagiers hebben Maadag hun treinen gemist in Londense stations. Op honden werd bekend gemaakt, dat vele diensten zonder waarschuwing werden afgelast (Londen, (AP)

DE COMMANDANT WERD ONGEDULDIG.

Officieel werd in Londen bekend gemaakt, dat de Commandant van een Britse duikboot, na drie dagen buiten een haven in de Aegeïsche Zee gewacht te hebben, opdat een Duits kustvaartuig naar buiten zou komen, het geduld verloor, bij helder maanlicht aan de oppervlakte kwam tot vlak bij de netversperringen voor de haven en het schip torpedeerde. De kustbatterijen openden het vuur, doch de duikboot ontkwam (Londen, (AP) 22.5).

DUITSE VERKENNINGEN.

Duitse verkenningsvliegtuigen vlogen in de nacht van Zondag op Maandag over Noord- en Noord-Oost Schotland alsook over Zuid-Oost Engeland blijkbaar om te speuren naar tekenen, waaruit iets van de Geallieerde invasie-plannen kan worden opgemaakt (Londen, (AP)

AANVAL OP MARCUS.

Een Japans communiqué, dat door de radio van Tokio werd uitgezonden deelde mede, dat „vijandelijke vlooteenheden", die uit het Oosten naderden, Zaterdag en Zondag luchtaanvallen hebben gedaan op het eiland Minamitori (Marcus) op 2000 kilometer ten Zuid-Oosten van Tokio. Het communiqué zeide dat de Japanse installaties werden beschadigd en op zijn minst 32 aanvallende vliegtuigen werden neergeschoten.

Minamitori of Marcus ligt ongeveer halverwege de Marshall-eilanden en het Japanse vasteland. Het werd reeds vroeger aangevallen door de Noordamerikaanse vloot in Maart 1942 en September 1943. (Londen, (AP)

Laatste Nieuws.

— Tito's communiqué zeide, dat voor de tweede maal de Joegoslavische patriotten de Duitse troepen verdreven hebben uit de verdedigingswerken nabij Zurem perk in Slovenië en dat de Duitsers zich in paniek terugtrokken naar Novo Mesto, het toneel van hevige gevechten gedurende de laatste weken.

— Chinese veldberichten zeggen, dat de Chinezen in de provincie Honan enig terrein gewonnen hebben in tegenaanvallen. Meer dan 500 Japanners werden gedood in de laatste gevechten nabij Sungsjien op 72 kilometer ten Zuid-Westen van Loyang. In de voortdurende slag om Koyang worden aan beide zijden grote verliezen geleden.

— Gordon Fraser, correspondent van de Blue Network, meldde van het Italiaanse front, dat de Geallieerde troepen, die de Monte Alto veroverden aan het hoofdfront, de Zuidelijke rand van het strandhoofd van Anzio kunnen zien bij helder weer.

BOVENWINDEN

HET PRINSES JULIANA-VLIEGVELD.

Aardige geste van de Prinses aan de K.L.M.

Zoals men weet is het vliegveld van St. Maarten bij gelegenheid van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana der Nederlanden, toen het juist gereed was gekomen, het „Prinses Juliana-vliegveld" genoemd. Prinses Juliana, die een der eerste reizigsters was die genoemd vliegveld aandeed, was hierdoor zeer getroffen.

Naar wij vernemen heeft Hare Koninklijke Hoogheid thans een grote foto aan de plaatselijke Directie van de K.L.M. doen toekomen met het portret van Hare Koninklijke Hoogheid om in het stationsgebouw op te hangen. De Prinses heeft dit geschenk aan de K.L.M. persoonlijk geschonken. De K.L.M. zal het thans doen inlijsten en daarna zo spoedig mogelijk in het stationsgebouw van St. Maarten doen ophangen.

CURAÇAO.

„ORA PRO PACE".

Morgen, Donderdag 25 Mei, des morgens om 6 uur zal een heilige Mis worden opgedragen door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. Verriet O.P. in de Kapel van het St. Martinusgesticht, ter herdenking van het 2-jarig bestaan van bovengenoemde Vereniging en ter viering van de feestdag van de heilige Philomena, patrones der Vereniging.

GEEN GEBLINDEERD VLIEGEN MEER.

Met ingang van gisteren zijn, zoals de luchtreizigers hebben bemerkt, de raampjes van de K.L.M.- en andere vliegtuigen niet meer geblindeerd. De militaire overheid heeft het desbetreffende gebod ingetrokken, zodat het vliegen weer eenzelfde genot is als voorheen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale:
1e Pinksterdag: geen wedstrijden.
2e Pinksterdag: Rifterrein: 10 uur Cricket; 16 uur Sithocfeest.
Santa Rosa: C.S.R. — Republiek Beginnelingwedstrijd voor beginnelingen athletiek.
Juicio: Mobilia — Combinatie Kortijn.

In Birma opereren Geallieerde luchttroepen in de gebieden van Mogaung (1), Mawlu (2) en Bhamo (3). Thans wordt ook in Myitkyina gevochten, de belangrijkste basis der Japanners in Noord-Birma. De zwarte pijlen geven de Geallieerde aanvallen aan; de witte pijlen wijzen waar de Japanse strijdkrachten die Britsindië binnendrongen.

Religieus onderricht op openbare scholen in de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

De openbare school is pas in 1870 in de Verenigde Staten erkend. Het was in beginsel een neutrale school. De neutraliteit was echter niet absoluut. In het biezonder in het Zuiden, waar de bevolking overwegend protestant is, werd ook in de openbare school de Protestantse bijbel gelezen en gebeden. In gebieden met een gemengde bevolking, in het biezonder in gebieden met een sterke Katholieke of Joodse bevolking, was het karakter van de openbare school strict neutraal.

De Katholieken hebben zich steeds verzet tegen het geven van godsdienstonderwijs op de openbare scholen. In 1854 werd in de Staat Maine een Katholieke leerling van een openbare school verwijderd, omdat zij geweigerd had de Protestantse bijbel te lezen. De Katholieken vonden bij hun actie voor de absolute neutraliteit voor de openbare school steun bij de Joden en de Liberalen.

Terwijl in 1903 in 10 Staten het lezen van de Bijbel voorgeschreven was, waren er in 1913 nog slechts twee staten, waar dit voorgeschreven was.

In 1904 en 1906 werd nog eens uitgemaakt, dat het lezen van de protestantse bijbel in openbare scholen niet in strijd was met het neutrale karakter van het onderwijs. Toch kan in het algemeen gezegd worden, dat het neutrale karakter van het openbare onderwijs thans veel beter gewaarborgd is dan in het begin van de 20e eeuw.

Toch bestaan er thans nog ongeveer 1000 plaatsen, waar de methode van de vrije middag voor godsdienst-onderwijs wordt toegepast. De kinderen krijgen dan op de openbare school vrij af om het godsdienst-onderwijs in hun eigen Kerk te volgen. Ook deze methode is alleen toegepast in 10 overwegend Protestantse Staten, daar de Katholieke Kerk zich er beslist tegen verzet. Het is echter geen methode, die veel uitzicht op succes oplevert.

De Federatie van Katholieke Verenigingen in de Verenigde Staten heeft in 1906 haar standpunt definitief als volgt bepaald: geen gelden uit de openbare kas voor godsdienstonderwijs op welke school dan ook en voorts financiële gelijkstelling van openbaar en biezonder onderwijs. Door de Noordamerikaanse Katholieke Sociale Actie is een geschriftje uitgegeven, waarin een overzicht gegeven wordt van het Nederlandse stelsel, hetwelk een voorbeeld van goed democratisch beleid genoemd wordt.

Het aantal Katholieke scholen, dat in de Verenigde Staten nog geheel door de ouders betaald moet worden, neemt jaarlijks sterk toe. Onder de invloed van de oorlog valt er nu een nieuwe tendens waar te nemen. Er is een streven om aan het onderwijs in de openbare scholen een religieus karakter te geven. Men zegt, dat dit onderwijs niet sectarisch, zoals men de biezondere scholen noemt, maar religieus moet zijn.

De Godsdienst moet de centrale plaats in het onderwijs innemen. De voorstanders van de financiële gelijkstelling van openbaar en biezonder onderwijs beamen dit volkomen. Dit is de reden, waarom zij voor het biezonder onderwijs zijn.

Indien men dit beginsel echter eenmaal als juist erkend heeft, dan moet men ook consequent blijven. Katholieken, Gereformeerden en Joden, om nu maar enkele groepen te noemen, hebben geen bezwaar, dat andere groepen scholen met een vaag algemeen religieus karakter oprichten. Zij hebben er wel bezwaar tegen, dat deze scholen in gebieden met een gemengde bevolking uit de openbare kas bekostigd worden.

Dit streven van Vrijzinnig Protestantse zijde zal ongetwijfeld ook in de Verenigde Staten het vraagstuk van de financiële gelijkstelling van openbaar en biezonder onderwijs op de voorgrond brengen.

Naar verluidt voelt ook de Nederlandse Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, onder invloed van hetgeen hij in Groot Britannië met een gans andere religieus georiënteerde bevolking dan de Nederlandse, heeft waargenomen, veel voor dit denkbeeld. Het lijkt ons voor Nederland een gevaarlijk experiment.

De ervaring in de Verenigde Staten heeft bewezen, dat de invoering van religieus onderricht op openbare scholen, als het ware de schoolstrijd automatisch aan de orde stelt.

De schoolstrijd heeft jarenlang de Nederlandse politiek beheerst. Eindelijk is er met veel moeite een regeling tot stand gekomen op advies van een Staatscommissie, waarvan de toenmalige leider van de vrijzinnig-democratische partij, wijlen Dr. D. Bos, de voorzitter was. Alle partijen hebben er aan mede gewerkt; sommigen omdat zij in beginsel voorstanders waren van de financiële gelijkstelling van openbaar en biezonder onderwijs, anderen omdat zij, hoewel voorstander van openbaar onderwijs de billijkheid van de gelijkstelling inzagen en weer anderen, omdat zij tegenstellingen in het Nederlandse volk op grond van religieuze verschillen wilden vermijden. Welke ook deze argumenten indertijd geweest mogen zijn, zij gelden ook heden nog.

Het Nederlandse volk zal na de bevrijding geplaatst worden voor talloze en moeilijke problemen van actueel belang, die direct verband houden met de wederopbouw.

Het zoude uitermate te betreuren zijn, indien het schoolvraagstuk wederom aan de orde gesteld zoude worden, aangezien dit een totaal overbodige belasting voor het toch reeds zo zwaar beproefde Nederlandse volk zoude zijn.

IN GEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Naar aanleiding van het naschrift van de Redactie op mijn ingezonden stukje „Pensioenverordening Politiemilitairen 1939", opgenomen in Uw blad d.d. 15 Mei 1944, verzoek ik plaatsing van het navolgende: Eindelijk dan heb ik iemand gevonden aan wien artikel 46 der Pensioenverordening Politiemilitairen volkomen duidelijk is. Meer dan één man zelfs. U schrijft naar onze mening is het duidelijk. (De mening van de gehele redactie en misschien nog enkele deskundigen bovendien?) En U geeft dan een voorbeeld waarmede ik het geheel eens kan zijn. Dit voorbeeld wil ik verder uitwerken.

Een onderofficier, dienende onder de oude bepalingen, had met 20 dienstjaren recht op een pensioen van 36% van zijn pensioengrondslag, ongeacht zijn leeftijd. Indien de grondslag wordt gesteld op ƒ 5000, dus op een bedrag van ƒ 1800.

Dezelfde onderofficier heeft volgens de nieuwe bepalingen met 20 diensjaren recht op een pensioen van 50% van zijn grondslag, maar moet dan de leeftijd van 50 jaren hebben bereikt. Hij zou dan dus met eenzelfde aantal dienstjaren ƒ 2500 krijgen, of de door U bedoelde 40% meer.

Hij heeft op 1 Juni 1944 zijn 20 dienstjaren vol en wenst de dienst te verlaten. (Aangenomen wordt dat de omstandigheden zulks toelaten.). Hij is eerst 40 jaren oud en voldoet dus niet aan alle door de nieuwe bepalingen gestelde eisen. (Hij is immers nog geen 50 jaar.)

Het bedrag waarop hij volgens de nieuwe bepalingen dus recht had zou nihil zijn.

Indien de oude bepalingen echter voor hem van kracht waren gebleven zou hij een bedrag van ƒ 1800 hebben gekregen.

De autoriteiten die de pensioenaanspraken moeten beoordelen zullen ingevolge artikel 46 dezelfde vragen moeten stellen. Hoeveel zou hij krijgen volgens de nieuwe en hoeveel volgens de oude bepalingen? Het antwoord hierop zal moeten luiden: Volgens de nieuwe niets, volgens de oude ƒ 1800. Welk bedrag krijgt hij nu toegekend? Het hoogste van de twee toch? F 1800 dus?

Hiermede zou dan zijn komen vast te staan, dat iemand die met de oude regeling op een bepaald tijdstip met pensioen kon gaan, dit nu nog kan, alleen zou hij dan geen aanspraak kunnen doen gelden op de verhoging van het percentage van 36 naar 50 procent van zijn grondslag, tenzij aan al de vereisten van de nieuwe bepalingen is voldaan.

Indien door bevoegde instanties deze uitleg werd bekrachtigd zouden wij politiemilitairen de zekerheid hebben dat onze oude rechten onaangetast zijn gebleven.

Over de memorie van toelichting in 1938 op artikel 46 gegeven wordt door U gezegd dat zij in tegenspraak is met het artikel zelf. Dat nu kan niet. Indien de bedoeling van het Bestuur in de memorie van toelichting tot uitdrukking gebracht, niet met de tekst van het artikel te rijmen was, zou zulks al reeds bij de behandeling van het ontwerp hebben moeten blijken.

De memorie van toelichting kan naar mijn mening dan ook geen andere doel heben gehad, dan aan politiemilitairen, die de dienst met pensioen wensen te verlaten, zonder af te wachten, dat zij de leeftijd van 50 jaren en 10 dienstjaren in Curaçaose dienst hebben bereikt, omdat zulks volgens de bepalingen waarop zij hun dienstverband aangingen niet nodig was, toch ook wat van die verhoging van 40% mee te geven.

In de Nederlandse wetgeving is het gebruikelijk, dat bij een verandering in de wetgeving de voor de betrokkene gunstigste bepalingen worden toegepast. Dit is voor wat betreft de strafwet bij artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht zelfs gebiedend voorgeschreven. Komt het U daarom niet begrijpelijk voor dat ik meen, dat, waar de wetsuitleg in gunstige zin voor misdadigers verplichtend is gesteld, voor niet misdadigers zulks vanzelfsprekend is?

J. F. van Hesteren.

Naschrift: De geachte inzender geeft aan artikel 46 van de Pensioenverordening Politiemilitairen een ruimere betekenis, dan daaraan volgens de letter gegeven kan worden. Het artikel spreekt uitsluitend over het pensioenbedrag en niet over het recht op pensioen. Indien behalve het bedrag ook het recht volgens de oude bepalingen was gehandhaafd voor politiemilitairen die op 1 Januari 1939 reeds in dienst waren, had zulks in de overgangsbepalingen met zoveel woorden moeten worden gezegd, hetgeen echter niet het geval is.

Dat het in de bedoeling heeft gelegen om allen politiemilitairen eerst op 50-jarige leeftijd pensioenrechten toe te kennen is onzes inziens aan geen twijfel onderhevig, daar dit punt in de Staten van Curaçao indertijd uitvoerig is besproken en daarbij nimmer verschil tot uitdrukking kwam tussen politiemilitairen die reeds in dienst waren en die later aangesteld zouden worden.

Naar ons werd medegedeeld is het ook hier gebruikelijk bij de totstandkoming van nieuwe bepalingen, reeds verkregen rechten te handhaven, doch alleen voor zover het betreft rechten, die reeds hun uitwerking doen gelden of aan elker uitwerking althans niets meer in de weg staat. — Redactie.

Verkoop bij inschrijving

Bij inschrijving worden, te zamen of fzonderlijk te koop aangeboden de 2 navolgende panden, gelegen in de Willemstad, Overzijde, op Curaçao:

1. het pand, thans genummerd Breedestraat 114, 116, Hendriksteeg 2, 4, Trapsteeg 3, 6.

2. het pand, thans genummerd Brionstraat 104, 106. en Monte Bellostraat 31, 33 en 35,

beide vallende in de nalatenschappen van wijlen Mej. Hermina Ch. Lauffer en anderen.

Inschrijving geschiedt door middel van gesloten, onderteekend, en van naam en adres voorziene brieven, tegen bewijs van ontvangst in te leveren ten kantore van ondergeteekende, Overzijde, Molenplein 19, uiterlijk tot en met Woensdag, 31 Mei d.j. te 6 uur 's namiddags.

De aangeboden prijs moet voor elk pand afzonderlijk worden vermeld.

De biljetten zullen op een nader te bepalen dag, vóór 15 Juni d.j. ten kantore van ondergeteekende door een of meer der erfgenamen worden geopend.

De dag van opening zal tijdig aan de inschrijvers worden medegedeeld, die, desverkiezende bij de opening tegenwoordig mogen zijn.

Omtrent de gunning beslissen de erfgenamen.

Verder inlichtingen verstrekt ondergeteekende gaarne.

Curaçao 19 Mei 1944.

H. J. Beaujon, notaris

Sport - Rubriek.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 20 Mei 1944:

Jong Holland — Veendam 0—1.

Van Zondag, 21 Mei 1944:

Competitie Reserve A-klasse.

Jong Holland 2 — J. Curaçao 2 0—2.

Competitie Reserve B-Klasse.

Independ. 3 — Scherpenh. 2 Niet doorgegaan wegens het niet opkomen van Indep.)

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Competitie A-klasse.

Zondag, 28 Mei 1944: J. Curaçao 1 — Jong Holland 1 (Rosario)

Competitie B-Klasse.

Maandag, 29 Mei 1944: (2e Pinksterdag) Caribe 1 — Veendam 1 (Van Rosberg)

Zondag, 4 Juni 1944: U.S.C. 1 — D.T.S. 1 (Willems)

Competitie Reserve B-Klasse:

Zondag, 28 Mei 1944: Veendam 2 — Caribe 2 (Taytelbaum)

Zondag, 4 Juni 1944: Be Quick 2 — Jong Curaçao 3 (Visser)

(Des namiddags om 2.45 uur precies)

MUNDO NOBO.

Competitie Reserve A-klasse.

Maandag, 29 Mei 1944: (2e Pinksterdag) Jong Holland 2 — Independ. 2 (Manuel)

(Des namiddags om 4.15 uur precies)

Zondag, 4 Juni 1944: Jong Curaçao 2 — Independ. 2 (Rog)

(Des morgens om 10 uur precies)

(Des morgens om 10 uur precies)

TRAINING CURAÇAOSE SPELERS.

De training van de voor aanwijzing als speler of reserve van het Curaçaosch elftal in aanmerking komende spelers zal plaats vinden elke Zaterdagmiddag om half vijf in het Stadion. Den betrokken vereenigingen wordt dringend verzocht er op toe te zien dat de deelnemers van hun vereeniging tijdig aanwezig zijn.

BUITENGEWONE ALGEMEENE LEDENVERGADERING.

De Buitengewone Algemeene Ledenvergadering zal plaats hebben op Vrijdag, 26 Mei 1944, des avonds om 8 uur in het gebouw van de Curaçaosche Sportclub, Scharloo.

WIJZIGING BESTUUR.

Van Jong Curaçao is bericht ontvangen dat haar Bestuur ingaande 18 Mei als volgt is samengesteld:

R. Profeet	—	Voorzitter
A. Laurens	—	Ondervoorzitter
E. Panneflek	—	Secretaris (v. Leeuwenstraat 6; telefoon 2442)
J. Martina	—	Penningmeester (1ste)
A. Johannes	—	Penningmeester (2de)
P. M. Cijntje	—	Commissaris
M. Pinedo	—	Commissaris

HET BESTUUR.

Une Révolution à Curaçao.

1.

Hoe Papachi Sassen, procureur-generaal, er indertijd uitgewerkt is door Gouverneur Wagner, is kort geleden in ons feuilleton over Journalistiek Leven in Curaçao verhaald. Toen Sassen in Europa terug was, schreef hij over het gehele geval een comedie, naar de trant des tijds in het Frans. Zoals men bij lezing ziet zijn de spelers alle Curaçaose persoonlijkheden. Sommigen zijn terstond herkenbaar omdat hun naam anagrammatisch geschreven is (d.w.z. achterstevoren, Rengaw voor Wagner e.d.). Andere namen luiden l'Eau voor het Loo. Wie Lebeau, Brisetout en zo zijn, weten wij niet. Wij zouden het ten zeerste op prijs stellen wanneer oudere Curaçaoënaars die de spelers kunnen thuis brengen ons daarvan in kennis stelden. Als historisch document zou het stukje er zeer door winnen. Nu zijn er nog lieden, die de spelers zullen herkennen, straks niet meer. Het merkwaardige is, dat er indertijd slechts 1 exemplaar van op Curaçao beland is, dat inmiddels verloren is gegaan; van dit ene exemplaar bestond één afschrift, dat de eigenaar, die ongenoemd wil blijven, ons afstond teneinde dit allermerkwaardigste document uit de Curaçaose geschiedenis voor het nageslacht te bewaren. Wij hebben gemeend het in het oorspronkelijke Frans te moeten herdrukken, voor degenen die deze taal niet kennen zij tot troost dat het stuk slechts enkele dagen zal lopen; het is kort. — Redactie.

Une Révolution

à

Curaçao

[Antilles néerlandaises]

24 novembre 1872

Rotterdam—J. D. Voorn Boers.

Personnages:

Lebeau ....philosophe
Brisetout ....coureur de Mr. Lebeau
Lajoie ....gondolier
Pétroline ....blanchisseuse de fin
Fanchette ....servante de Mr. Lebeau.

SCÈNE I.

Lebeau, encore couché:

C'est aujourd'hui que, d'après les mesures prises par les autorités de l'Ile, doit avoir lieu la grande révolution. Il y aura du sang versé...... les ruisseaux des rues qui ne coulent que quand il pleut, en seront alimentés et le port rougira du sang des nègres.

Un homme sec, raide, pédant et vaniteux, caché derrière les persiennes d'une des maisons qui avoisinent ce port, le verra avec une noble orgueil et s'écriera: „O William, o grand roi, nous te l'avions prédit. Ce sang qui coule à flots dans les rues, sur les places, sert pour signer la véracité de nos prévisions, de nos rapports. Les ténèbres se dissipent et la lumière luit: fiat lux.

O illustre monarque, frappe de tout ton courroux les promoteurs de ces carnages, toute la responsabilité pèse sur eux.

Nous avons fait tous nos efforts pour les prévenir, malheureusement nous nous sommes buttés à l'ignorance du peuple, de ce peuple que nous voudrions voir encore dans l'esclavage: il n'a pas compris qu'il était victime d'un homme ambitieux et sanguinaire, d'un Robespierre...... que nous étions la raison, le droit, la justice et eux le désordre, le tort et le parjure.

Trois fois heureusement que la corvette de guerre l'EAU est arrivée à notre secours et par les actes d'héroisme des marins, unis au nôtres, nous avons pu entraver des malheurs plus grands.

....

Puis quittant le volet il se tournera vers...... les voleurs (les Babouns, les Laits, les Cilles, les Grénouilles, se faisant aussi gros que le boeuf et les Largo's et leur famille) et leur dira: L'Allemagne s'est agrandie par 'LA FORCE PRIMANT LE DROIT', nous comme nos amis, nous détruirons nos ennemis par 'LA FORCE PRIMANT LE DROIT'; toujours par la force primant le droit nous nous maintiendrons sur nos trônes et nous feront ramper à nos pieds ceux qui cherchent à nous renverser. Nos amis de la Hollande, le Gouvernement même très crédule, l'Empereur Guillaume et Bismarck nous applaudiront

(à ce moment neuf heures sonnent)

Neuf heures et Brisetout n'est pas arrivé. Que peut-il faire? Ah, le voici.

(Brisetout monte l'escalier en fredonnant cette romance)

Vive l'incompétence
Nous sommes incompétents.
El l'on ne dira pas que c'est inconséquence,
Car dans l'incompétence
Nous sommes conséquents.
Vive l'incompétence
Nous sommes incompétents.

SCÈNE II.

Lebeau, Brisetout

Brisetout:

Bonjour père Lebeau, comment avez vous passé la nuit?

Lebeau, cherchant sa tabatière:

Mal, mon ami, mal...... Quand on est à la veille de grands avènements, on pense, on réfléchit, et les ténèbres qui voilent les suites de ces évènements chassent la déesse Morphée (Il prend une prise).

Brisetout:

Vous êtes bien toujours le même, les idées noires vous assaillent sans cesse.

Lebeau, remettant la tabatière sous l'oreiller:

Comment peut on envisager les phases de notre époque? Les peuples encore à l'état d'ignorance il y a quelques jours, ont fait et font de rapides progrès dans la civilisation, dans l'instruction politique, civile; aujourd'hui ils revendiquent les libertés que les rois despotes refusent de donner, de la les guerres, les révolutions. Les monarchies voyant que ces progrès démoliront un jour tous les trônes, leur ont déclaré une guerre acharnée pour en arrêter, ou du moins entraver le cours. Ces tyrans dont le sang de leurs sujets ou administrés ne les touche nullement le prodiguent à outrance pour atteindre leur but ...... (s'interrompant).

Mais laissons cette matière, elle brûle quand on la touche; parlons de toi.

As tu réussi dans la mission auprès Sa Sérénissime L'Illustre Rengaw, l'ancien sergeant, le noble ex-serviteur de la culture de la cochenille?

Brisetout, allumant une cigarette:

Ne m'en parlez pas, je commence à croire que c'est un mauvais gas, un ours mal lêché, une ganache qui n'a pu faire son examen d'officier.

Imaginez-vous que...... Oh, mais le croirez-vous?

Lebeau:

Tu n'est pas un menteur. Poursuis, je t'écoute.

Brisetout:

Bien je continue. Imaginez-vous qu'après avoir fait trois heures, oui trois grandes heures, non pas en long mais en large, d'antichambre, au moment ou je croyais être introduit, un domestique arrive près de moi et me montrant la porte: Sa Sérénissime ne reçoit que les blancs, qui ont l'air distingué. J'insiste.

Il me montre le poing... A cette ménace je lui poche un oeil, et casse une de ses pattes. Tandis qu'il roulait par terre en poussant des cris effrayants, je me suis tiré des pattes.

Lebeau, parlant bas:

Malgré les leçons que lui a données gratis l'ami du peuple Mr. Nessas, ce malotru de Rengaw ne fait que des maladresses, c'est le Trochu de l'Ile.

Brisetout, roulant une cigarette:

S'il est incapable il doit donner sa démission.

Lebeau, agitant une sonnette:

Ou plutôt l'on aurait dû la lui donner. A-t-on été assez bête de faire un Gouvernant de cet imbécile, sentant la caserne, qui ne sait pas même commander cinq hommes et un caporal.

Wordt vervolgd.